



## Universitätsbibliothek Paderborn

**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per  
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum  
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat  
scelerum Ultor Deus**

**Selhamer, Christoph**

**Norinbergae, Anno Gratiæ M.DC.XCIX.**

Concio XXIX. Dom. IV. post Pent. Retia diabolica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](#)

CONCIO XXIX.  
DOMINICA IV. POST  
PENT.

*Laxate retia vestra in capturam. Luc. 5.*

Retia diabolica.



Epidum est, quod de S. P. Dominico tetræ stygij dexterrimo lusore tabulæ memorant Ecclesiastica AA. non repeto alibi (1) jam fusiùs exenterata. In unum hic loci moneo: licet ibidem simiæ personæ suæ graves pœnas dæmon dederit S. Patri Dominico, cui concionem paranti ad ungium exustionem jussus est luciferum agere acheronticus alastor; simiæ tamen personæ utut iætus & prodigiosè ambustus necdum ponit phlegmon, sed eam hanc in horam acriter tuetur. Ad nos regrelos, centies simiam resumit, ut improvidos retibus implicat acheronticis. Vedit hodie per Christum & Discipulos eius retia laxari in grandem piscium capturam, ergo mox simiæ naturam orcus involare, & pariter piscatorum rete in capturam Animarum expandere. Successit ei hæc retium stygiorum explicatio tanta ubertate, ut grandi numero animos simius Apostolorum æmulatòr reti stygio concluderet. Vedit S. Antonius olim totum hunc spectabilem mundum retibus obseptum, quibus se nullus extricaret, nisi mitis esset & humilis corde. Tam numerosos orci patentis casses, tam grandia tam varia tetræ stygis retia ut ritè fugiamus, opus est, ut ritè dignoscamus.

A.  
Simius dæ-  
mon etiam  
retia sua  
in Anima-  
rum expli-  
cate captu-  
ram.  
  
B.  
Orcinum  
rete du-  
plex est.  
Primum  
est pecunia.  
probatur.  
(2) An. Soc.  
ad an. 1605

Video ego, duo maximè in hominum sempiternam penitentiam ab hoc simio pisatore retia extendi, quorum utramque jam communis exploremus. Primum explanetur per recentiū hujus factum, quod Annuae Societatis (2) perhibent, in Insulis Philippinis An. 1605, accidisse. In Garigar Indiae Oriens

talis oppido servus erat durō servitiō enormiter pressus; nactus enim fuit Herum tam barbarum, tam sordidum, & prodigaliter avarum, ut plus carnis & pabuli quotidiani canibus assunderet & catellis, quām famulo suo continuit laboribus distento, interim propē inedia consec̄to.

His malis ē medio tollendis, aut saltem mitigandis nec medium restabat nec spes. Rebus itaque penitus conclamatis, improbō consiliō servus statuit, seipsum tot ærumnis fatō subtrahere violentō, & proxima ex arbore seipsum suspendere. Stabat arbuscula in vicinia tribus tantum ulnis à tellure distincta, quam nisi humi fusus destuo fune in collum detruso prensasset, corporis truncō nunquam sanè animam profligasset. Jam collo laqueum induit, jam ipse suam in perniciem arcto fune gulam confrinxit, en cursim advolant vicini, & restim secant jamjam animam acturo. Forma jacentis ita tetra fuisse dicitur, acsi plures ex orco totum ejus corpus occupasset. Tandem sibi redditus & rationi, candidè fassus est, quid eum in desperationis abyssum præcipitārit. Alia inter totam culpam in orcinum alastorem devolvit, qui monstroso vultu fame ac laboribus exhaustum abortus, ipsi aureum torquem donasset, & donatum collo injecisset, cum dicto, sic omnibus fortunis beandum, si hoc aureum vellus venderetur; interim hoc ipsum arctius semper collo adstrinxit, & propē fauces elisit; nuncautem dolos ejus & inveteratas fraudes utrāque palpabat, cum videret funem à styge non aureum torquem collo intectum. His nempe retibus innumeros capit & suffocat simia Styx, imò sunt, qui ex immoderata opum cupidine ea ultrō irruant, seque stygi offerant mactandos. Id juxta Paulum (3) (3) 1. Tim. omnes præstant avari, & auri petæ eucliones: *qui volunt divites furi, incident in tentationem, & in laqueum diaboli.*

Hinc etiam Christus ipse (4) huic hominum classi æternum *u& intentavit: ve vobis divitibus &c.* ubi juxta Jansen. & alios (4) Luc. 6, plerumque damnatio exprimitur sempiterna. Hæc si sciant pecuniosi, & hac scientia non obstante, avidè nihilominus Pluti divitias aucupentur, extremā certè dementiā laborent necesse est, qui per fas & nefas aurum legunt, quod nonnisi *u&* æterminabile importat. Servus ille in Philippinis adhuc felici-

feliciter retia evasit diabolica, contra flygem ritè per Soc.  
Patres armatus, & suò damnò sapere doctus in ævum; nunc  
verò alium producamus, qui quidem casses aureos flygii  
irruit, nunquam inde ad vitam & libertatem filiorum Dei re-

(5) Stengl.  
t. 4. de Jud.  
c. 14.

versus. Scribit Stengelius (5) fuisse famosissimum euclionen  
pluribus bonis & fortunis male partis obseptum, qui cùn  
auro suo à furibus metueret, & omnes procul insidias suis à bur-  
sis proscriptas vellet, id non in arca sua, imò nec domi sua;  
sed in proxima eaque densissima silva, & quidem super excelsan  
& densis frondibus instructam pinum abstrusit, eo nempe in  
luco tutissimè nidulari persuasus, quem aliis esse vidit inaccé-  
sum. Ita suos opum aucupes curis perennibus replet, & mille  
anxietatū paliuris pungit, fodi cat turpis avarities. Rogabat olim  
Charon apud Lucianum, senem Menippum, unde aurum  
tantoperè palleret? tacente Menippo, Charon ipse quæsitus  
resolvit dixitque, primam & ultimam palloris hujus rationem  
ex eo desumi, quod tantis cum curis, tantis eum laboribus &  
vitæ periculis colligatur, & collectum adhuc plures inter  
angores servetur. Hinc ab auro & à loculis suis hi avari bus-  
sones nihil ferè aliud reportant, quam pallorem in vultu cura  
in animo, vigilias in oculis, timorem in membris, sitim acri-  
rem in voluntate, in manibus parsimoniam. Quid dico par-  
simoniam? genii sui assiduam defraudationem, turpem vizu-  
rationem, sollicitudinum immanes acervos, suspicionem exte-  
ras, omnes omnino miserias. Expertus id fuit antè alios iden-  
tificio, cui quieto esse haud licuit, quamdiu ex pinu tecta loculi  
gaza penderet. Illud identidem vel ore tacito, vel animo multa-  
tare auditus: quid si ursus aut vulpes nocte concubia pinum  
meam conscenderent, & in altum usque verticem eluctarentur?  
actum certè foret de peculio meo. Quid si huc locorum pro-  
eaces & audaces pueri irrepererent, qui avium nidos prædatum  
arduas etiam arbores transcendant? iterum tota burfa mea  
in prædam cederet tenebrionibus illis. Quid si validi vis con-  
cita venti ex antro prosiliret, & pinum auream imis à radici-  
bus erutam, solo insterneret? sic denuò fortunis omnibus ex-  
cidere graffante Cauro. Quid si hanc ipsam arborem fulmine  
summo ignea missa polo ferirent, & quod huic proprium

C.  
Et con-  
firmatur,  
Hist.

est, aurum bursâ conclusum absumerent, corium bursæ nulla sui parte violarent? sic uno i&tu thesaurus periret. His cogitationum tricis, his curarum stimulis exacerbatus, statuit mox altero die depositum è silva tollere, & tutiorem in locum transference; at seriùs euclio pinum suam revisit, ab alio Dei providentiâ huc directo mirabiliter præventus. Erat in vicinia homo pauperrimus silvæ aditus, debitorum onere pœnè oppressus, & propè ad incitas redactus Amyntas; huic viro tam gravis accidit calamitas, ut impiò consiliò mente concepto, mori mallet, quām toties à creditoribus urgeri, vexari & propemodum sua è casa profligari. Statuit proin laqueo vitam concludere; eum in finem silvam fune armatus introgreditur, querit suspendio locum ab hominum oculis quām remotissimum. Occurrat ociosus bono utique genio duce & comite illam in arborē, cui avarus opum heluo aurum suum commiserat; descendit, probat capit is frondosum umbrosum verticem, promit laqueum, collo induit, jamjam efferra morte sibi ultrò animam elitorus; hem subito circumspicientes oculos bursâ irruit, & antè sacculum reperit aurō tumidum, quām gulam laqueo suffocaret. Ut vidit aurō totam crumenam tumescere, morti & laqueo mox omnem nuntium remisit. Inde felicissima commutatione latus bursam cum auro sustulit, & in vicem illius funem suum reposuit, domum reversus dives & opulentus, qui domo exibat, præ immanis pauperie ac debitorū mole seipsum laqueo perempturus. Hoc subitanè ter centum aureorum lucrō, novā quasi vitā redanimatus pauper Mopsus, non tantum debita sua ad amissim expunxit, sed emptionis jure plures etiam sibi agros & lato gramine ridentes campos vendicavit. At quid tenacissimo euclioni factum, cui tam enormes curas bursa peperit arbori appensa, nunc verò in alterius manus delata & sublata? Revertit paulo post eandem in silvam, pinum descendit, visurus, num loco suo abdita penderet crumena, & ecce pro bursâ laqueum reperit ac restim è ramo pendulam; mox furere ac pœnè in rabiem agi thesaurō suō perfidè spoliatus; cum autem tanti lucri jacturam ultrà ferre non posset, mortem sibi violentam sub ipsis frondosæ pinis umbris inferre statuit; arrepto itaque fune illo, quem rusticus ex alto suspende-

M m 3

rat,

D.  
Malè  
parta,  
male dilabuntur.

rat, se arbori memoratae aureus stolo innexit, ut Divinitas in  
avaros vindictae monumentum penderet, quotquot enim hunc  
ab alto pendulum spectabant, palam sordidum funus ejurabant,  
mille diris infamem auripetam execrantes : hem perditum  
nebulonem, qui tot alios perdidit, & emunxit ! jam poena  
dedit avaritiae truculentas pridem suspendium meritus tene-  
brio ! i nunc opum heluo, & auram glutii, quem auri dira fames  
in fraudes & nefarias iniquitates devolvit ! i modo, & quocon-  
que modo aurum corrade, insatiabilium corvorum execrabilis  
præda ! & quid tibi nunc prosunt bursæ aurō turgidae alieno ?  
te modo quid juvant tot exactiones, pressuræ, fallaciæ, quibus  
peculium auxisti ? unguenta quid juvant, quorum gratia toties  
suppressa est justitia, toties innocentia proscissa, toties vidue  
ac pupilli afflicti. Hi centies tibi malam crucem, & pro  
aureo vellere cannabin appocabantur, jam se votis suis damnato-  
res esse vident, cum te literam longam ex arbore factum  
suspiciunt. His vocibus ab alto pendulum, auri argenteique  
sordidum aucupem salutabant transeuantes. Ita omnibus diris  
patuit vivus, omnium execrationibus patuit extinctus.  
Omnes avari hoc velut in seculo ex arbore suspensi periculosa  
sortem suam arbitrentur. Paribus auri desideriis per fas  
& nefas explendis si æstuaverint, suo tempore justa nemesis  
ad unguem & obolum repetet, quod aurea ingluvies pravis  
artibus compilavit. Novit pariter Divina providentia, scelerum  
& rapacitatum mensurâ ritè impletâ, vel aurum male partum  
in laqueum transmutare, vel orco permittere, ut hæc aurea  
retia laxet avaris stygius lavernio, in capturam animarum,  
cum enormi damno sœpè vix unquam reparando sitientium  
euclionum. Oraculum est non proverbium, quod vulgo jacta-  
tur : *male parta male ditabuntur*. Daemon inde nassas trahit &  
pedicas, tunicas retinas, funes & catastas, quibus orco alligat  
ineautos &c. Habent immensos æris & argenti acervos, sed  
malis artibus coacervatos, nullam ætatem ferent acervi, nec  
annis unquam canescunt. Rapiant philippum ? raptum rotu  
decas luet furtô abstracta, vel incendiô absunta. Se ac sine  
ditent ex hospitali ex orphotrochio, ex pauperum bursa, ex  
templorum redditibus, ex pupillorum bonis ! tandem vel ipso

vel ipsorum nepotes bonis omnibus etiam rite collectis exuentur, quorum exempla prostant innumera, ac se ultrò laqueis induent acheronticis, quos nulla solvat aeternitas.

Alteram retium stygiorum classem bellè olim sapiens (6) <sup>(6) Prov. 7c</sup> detexit his verbis : *fili mi custodi sermones meos ; serva mandata mea, & vivas. Scribe illa in tabulis cordis tui. Dic sapientia, soror mea es, & prudentiam voca animam tuam, ut custodiat te à muliere extraea & ab aliena, qua verba sua dulcia facit.* E.  
 Ait ulterius sapiens, se sua è fenestra prospexisse, & vidisse Alterum irquietum juvenem gestibus & jubilis insolentiæ plenis in platea effusum, tandem captum & illaqueatum ; quibus laqueis ? est Cypria quibus retiaculis ? Audiatur Sapiens : *& ecce occurrit ei mulier voluptas ornata meretricio ad capiendas animas preparata, garrula & vaga.* Hem pedicas avernales ! struunt illas pectore tenus ad usq; scandalum nudæ lamiæ, veri nominis lupæ ac meretrices, *ad animas capiendas* retibus & laqueis ab asmodæo instructæ, garrulæ, canoræ, ludibundæ, omnium locorum prostibula, omnium horarum scorta, tota urbe perdiem vagabundæ, omnium nuptiarum convivæ, omnium chorearum primiceriæ, omnium sodalitatum sociæ junones, in omnem lasciviam projectæ, in omnem petulantiam effusæ. Audiatur ulterius veritatis promuscondus Vates : *hac apprehensum deosculatur & procaci vulnus blanditur dicens : intexui funibus lectulum meum ; stravi tapetibus pictis ex Ægypto* (illas nempe hic loci icones & tabulas intellige, quæ stygio penicillo elaboratæ, ac nudæ veneris repræsentativæ totis ædibus prostant) *aspersi cubile* *num myrrha & aloë & cinnamomum*, quo ipso hac lupa ostendit, intus animo grandem scelerum mephitim delitescere, cui pellendæ tot aromata coacervantur. *Posthume non bene olet,* quibene semper olet, pridem cecinit Ethnicus Martialis, & post hunc pluribus seculis olor (7) Ambrosianus : *Ipargit odores suos* <sup>(7) S. Ambro. l. 1. de Cain</sup> *voluntas, quia Christi odorem non habet.* Sed quid ulterius ? veni, ait illa, non est enim vir in domo sua, <sup>c. 4.</sup> abiit via longissimam. Hem ! mora hac sunt orci retia, quibus improbis ardoribus exastuans proculs capitur & macatur ; ita sicut in terminis sapiens perorat his verbis : *irretivit eum multis sermonibus, & blanditiis labiorum protraxit illum.* Sapiens his

his retibus perditum ait juvenem quasi unum, sed qui numerum aliorum plurium sine numero expleat. Ita sanè p. m. Drexelius palam Boica è Cathedra differuit; se firmiter credere, centum si damnentur, nonaginta novem ex luxuria damnari, & centesimum alio ex flagitio. Hoc sanè ita inolevit, ut multi nec inter flagitia recensent luxuriæ portenta, ii nempe, quibus vel Amadis vel Machiavellus rapuit præcordia, ut risu recipiant sardonico Divina, tanquam monachorum commenta poparum crepitacula, & augurum somniantium vaframenta.

Quām verè autem his de retibus femininis disputatum sit

(8) Delr. à citato Salomone, patebit ad oculum ex facto per Delrium (8)  
disq. Mag. & per Masenium (9) descripto. Mirum est, quod in hoc generi

l.z. q. 4.

(9) M. sen.

in Curios.

c. 4. n. 13.

Theodoro Maillotio Lottaringiæ Proprætori adhuc adolescenti memorant evenisse. Hic nobilis pueræ pravis amoribus (quibus communis daemonum hamus est) perditæ tenebatur. Eam in matrimonio sibi arctius conjungeret, quemdam, ut credebat, sibi per quam familiarem, sed unâ magum, pro consilio & ope virginis adipiscendæ folicitat. Addicit ille operam & opem spondet in tempore; interim fores pulsat stygios, & pro accelerando Theodori consilio tetram stygem implorat. Audit processus acheron, sed ea conditione, si unguis stygios Theodorus decipiat, magi anima in vicem dimissæ præda fiat averno. Sic rata utrinque omnia. Magus paulò post Theodorum dominum salutat, spondetque ocios etiam virginem exoptatam præ ratificando contractu sécuraram. Nec mora: salutatò amica Theodorò, mox etiam in elegantis pueræ forma præsentem sistit dæmonem magus; hæc inexspectata Theodorum oratione compellat; atque hac si forma potiri gestias Theodore primi tibi hæc quinque puncta probè observanda propono. Jura, in his ad unguem & ad literam staturum firmiter, & tibi pariter fidem jurabo conjugalem. Obstupescite quæso fallacis orationis astutiam, quâ etiam sub sacris retia condit diabolica, inquietabat styx femella, me si amas, omni crapula & ebrietate, omni lusu & libidine, furtis omnibus & blasphemis serio ablineas velim. Quid hac lege sanctius? utinam hæc unâ omnes matrimoniales contractus signarentur. 2dò, non tantum festis, sed etiam feriatis diebus sacro Missæ officio reverenter

F.  
Et hoc  
alterum  
rete tra-  
gicō  
exemplō  
illustratūr.  
Hiit.

tibi hæc quinque puncta probè observanda propono. Jura, in his ad unguem & ad literam staturum firmiter, & tibi pariter fidem jurabo conjugalem. Obstupescite quæso fallacis orationis astutiam, quâ etiam sub sacris retia condit diabolica, inquietabat styx femella, me si amas, omni crapula & ebrietate, omni lusu & libidine, furtis omnibus & blasphemis serio ablineas velim. Quid hac lege sanctius? utinam hæc unâ omnes matrimoniales contractus signarentur. 2dò, non tantum festis, sed etiam feriatis diebus sacro Missæ officio reverenter

stes, 3tiò singulis mensibus proprio ex lucro liberalem eleemosynam in pauperes erogabis. 4to te ipsum & carnem tuam binis per hebdomadem jejuniis macerabis. Occurrit hic loci, quod olim feliciter amasio suo jejunium dictavit (10) omni ævo commendabilis puerilla, de qua Causinus memorat: cùm libidinosus juvenis hanc ob formæ præstantiam ardenter deperiret, jamque scelus anhelaret, ut hos stygios veneris ignes aboleret, flammis statuit pabulum subducere juxta tritum illud: *sine curere & baccho friget venus.* Dixit ergo se votum fecisse 40. diebus solo pane & aqua jejunandi, quô se ocios exsolvere cogitaret; ante proin nulla ratione consensuram, nisi & ipse secum ad amores probandos eandem velit inediā per 40. continuos dies sustinere. *Carnis terra fames quid non mortalia cogis pectora.* Nihil scilicet amanti difficile, nihil arduum. *Greculus* *shriens ad cœlum jussoris, ibit.* Condixit stolo & tantis se jejuniis jam triduum emaciavit, sed ita membris ac viribus suis debilitatus, ut plus de morte, quam de pravis amoribus cogitaret. Ardor libidinis hac levidensi inedia ita refedit, ut nequidem per somnum pravos animo amores versaret. Tantam huic sodi si Confessarius peccatum dictasset, quot fulmina in sacrum Caput detonisset. Tantum neque hic loci à Mailotio pius damon expetiit. Singulis septimanis binos tantum dies dari voluit jejuno, ut tantò certius sub feminæ larva orcus delitesceret. Stò tandem nolim te posthac instar fœtentis porci è flutto surgere. Prima potius cura precibus primo mane deferatur, ut diei primordia Deo ritu Christiano immolentur. Hæc mihite sanctè præstitorum si juraveris, tibi vicissim fidem jurabo, ut nuptias mecum celebres exoptatas. Rogabat Mailotius, unum diem deliberationi; cùm enim lusibus & popinis, sociis & sociabus jam multo tempore assueisset, multa hæc sat ei gravis accidit & operosa; dedit locum meditationi orcus & in crastinum certum ac evidens excoqui voivit responsum. Sic re infecta discessum. Credebat Mailotius hanc femellam ad omne scelus projectam esse, nunc autem se oratricem Bertram seu precabundam Nonnam in hac videt domicella reperisse; placuit modesta simul & formosissima Virgo, displicuit abstinentia, sociorum fuga, precum ac templorum frequentia; hinc variis

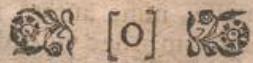
(10) Cau-  
sin. t. 4.  
de am. secas  
sec. 9.

G.

Pio altu-  
elus ave-  
nus.

variis passionum ventis mens abripi & exagitari. Hinc auctus  
urgebat, hinc timor initabat & conditiones nimis arduas to  
mitigari suadebat vel everti: notavit hos animi fluctuantis acis  
conflictus arcis Maillorianæ Sacerdos, vir pius ac divinis me  
sus; blandè itaque meditantem aggressus, diu reluctanti, tan  
dem rei totius veritatem extorlit, qui cùm oculis avernale  
insidias oculis spectasset præfigus vates, & utraque manus de  
monis larvati astus prensasset, candidè dixit Mailotio, agi modi  
animam ejus & æviternam salutem, falsis hisce promissis si ob  
sequatur, in orcum animam cum corpore præcipitandam. Si  
Mailotio persuasit, ut consilium damnaret, & omne commer  
cium conculcaret. Altero die statâ horâ se quidem magus  
exhibuit & stygia domicella; at cùm frustrâ Mailotium sanctorum  
doctum solicitarent, à Mailotio tandem & pio sacerdote iunctis  
viribus arce pulsi & proscripti sunt uterque. Jam magus equum  
conscendere parabat domum suam reversurus, ecce virgo  
larvata vultus mutare, formam omnem abjecere, ac vivum  
eumque teterimum dæmonem repræsentare, qui mox equi  
magum dejicere, dejectum, ad situato saxo allidere, & in vicem  
prædæ alterius jam dilapsæ prout pactum est, magi corpus  
cum anima, per avia & invia orco imolanda raptare, equo  
vacuo ad arcem relicto. Sapuit Mailotius infelicissimo magi  
exitu, & Sacerdotem illum tanquam cœlō lapsum soterem, toto  
vitæ tempore iteratas inter grates Deo refusas sancte colunt.  
Vident hic omnes pellices & veneris internuntii, quâ mercede  
hoc hominum genus carnalis astnodeus remuneretur. Vident  
ali omnes cum illo Indiæ famulo & præsenti Mailotio, quin  
periculi plena sint retia per aurum, & amores cyprios ab orci  
fecialibus ubique suspensa. Utraque seriò vitentur &  
profligentur, ut sua cœlica filiorum Dei libertas  
semper integra duret, ac salva.

Amen.



H.  
Meres  
veneris in  
ternuntio  
repensat

Codice